

Märka ja tunne loodust, hooli endast ja oma sõpradest!

Koostajad: vanemõpetaja **Milvi Kivisaar** ja õpetaja **Gerli Liiva, Räpina Lasteaed Vikerkaar**

Teemad

Märkamine, hoolimine

Taustinformatsioon

Teema valikul lähtusime lasteaia õppekava eesmärkidest ja tervisekasvatuse aasta peateemast „Ohud meie ümber“. Arvestasime meie lasteaia ja laste kodu asukoha eripäraga: elame kaunis rohelises linnakeses Räpinas, mille ümbruses on palju metsa. Lähtusime ka juhtumist, kui lasteaia sügisnäitusele tõi lapsevanem kompositsiooni, milles olid mürgised marjad.

Õppe- ja kasvatustegevuse eesmärgid:

- laps oskab ohtu märgata, iseennast aidata ja kriisisituatsioonis käituda;
- laps teab, et tundmatut marja ei tohi suhu panna, vaid peab küsima nõu täiskasvanult;
- laps teab, et hobukastani vili on mürgine;
- laps hoolib iseendast ja sõpradest.

Osalejate vanus ja arv

4–6-aastased, 34 last.

Läbiviidud tegevuste kirjeldus ja läbiviimise metoodika ning integreeritus teiste õppe- ja kasvatustegevuse valdkondadega

Septembrikuu tervisenädala teema oli „Ohud looduses – eksimine“

Nädala jooksul lasteaias õpitu kinnistamine toimus Räpinas Sillapää lossi pargis. Lapsed matkasid lasteaiast parki. Kaasatud olid lasteaia õppeaasta tegelaskujud Lotte, tema isa ja Bruno. Matkale minnes oli õpetajatel kaasas seljakotid eksimise korral vajaminevate vahenditega. Enne parki jõudmist helistas Lotte ema õpetajale ja palus abi eksinud Lotte leidmisel. Lapsed olid nõus appi minema. Esimesena leidsime pargist segaduses ringi

kõndimas Lotte isa. Lapsed rääkisid talle, et eksimise korral peab paigale jääma ja puud kallistama. Koos Lotte isaga jätkati otsimist ja leiti põõsa alt peidust Bruno. Nüüd ütlesid lapsed talle, et peitu ei tohi pugeda, vaid peab hoopis enda asukoha otsijatele nähtavaks tegema. Selleks andis õpetaja Brunole helkuri, värvilist paela, taskust kommipabereid. Bruno riputas need puu külge ja sai ka teada, et maha tuleb joonistada leppemärk – kolm joont. Leidmata oli veel Lotte, kes külmetas suure puu all. Lapsed rääkisid ka Lottele, mida võtta kaasa, kui lähed metsa ja õpetaja andis Lottele sooja kampsuni. Koos lastega ehitasime onni, mis aitaks eksimise korral sooja hoida. Lõkkeplatsi juures kordasime üheskoos kolme kuldset reeglit:

1. Kallista puud.
2. Ole nähtav ja kuuldav.
3. Hoia sooja.

Mängisime liikumis- ja laulumänge ning sõime pähkleid ja rosinaid. Matka käigus vaatlesime erinevaid puid, põõsaid ja lilli. Lapsed said binokliga jälgida jõel ujuvaid parte. Lasteaias meisterdasid lapsed looduslikest materjalidest, maalisid matkal nähtut ja täitsid töölehti.

Oktoobrikuu tervisenädala teema oli „Ohud looduses – mürgised taimed“

Koostöös Keskkonnaameti ja lapsevanem Mari Kalaga toimus lasteaias õuealal nädalat kokkuvõttev õppetegevus. Tegevus toimus kuues erinevas punktis:

- söödavate marjade maitsmine ja äratundmine;
- kinniste silmadega loodusliku materjali äratundmine;
- õppemäng „Leia loodusest õige värv!“;
- õppemäng „Mürgine või mittemürgine taim“;
- liikumismäng „Kus taim kasvab?“;
- töölehtede värvimine – mürgised taimed.

Tegevustes kasutatud materjalid ja vahendid

MATK:

- pildid värvimiseks ja töölehed;
- looduslik materjal meisterdamiseks;
- liikumismängud;
- laulumäng „Koos hea meil olla“;
- situatsioonimäng nukuga „Ott läheb metsa seenele“;

- situatsioonimäng „Sipsik on kadunud“;
- tegelased Lotte, Bruno ja Lotte isa;
- seenekorvid;
- seljakott, kus on sees vile, kommid, ajaleht, prügikott, pabertaskurätikud, taskulamp, mobiiltelefon, helkur, kampsun, müts, kindad;
- binoklid;
- pähklid ja rosinad.

ÕUESÕPE:

- marjad;
- kotid, kus sees on erinevad looduslikud materjalid;
- sallid;
- munakarbid, kus sees on iga pesa eri värvi värvitud;
- taimede pildid;
- töölehed ja rasvakriidid;

Läbiviidud tegevuste mõju hindamine

Nädala tegevustest rääkisid lapsed nii:

- „Eksimine on kodust ära põgenemine.“
- „Eksimine on siis, kui ei leia kodu üles.“
- „Kui laps kaob suures poes ära, peab ta minema infotädi juurde.“
- „Kui Lotte kadus ära, peab puu külge helkuri ja kommipabereid panema.“
- „Metsa peab vile kaasa võtma.“
- „Kui kaod metsas ära, peab puud kallistama ega tohi ära joosta.“
- „Maha peab tegema kolm joont.“
- „Igal pool võib olla mürgiseid marju.“
- „Ilma ema-isa loata ei tohi marju suhu panna.“
- „Laps võib ise süüa maasikaid, pohli, jõhvikaid – neid, mida ise tunneb.“
- „Linnud võivad süüa kõiki marju, sest nende emad lubavad.“
- „Pärast mürgise taime puutumist peab käed seebiga ära pesema.“

Kasutatud kirjandus

Alanurm, A. (1999). Alushariduse õppekava. Loodusõpetuse ainearaamat.

Juhanson, L. (2001). Metsast ja selle asukatest. Tallinn: Tea.

Kodanikukaitse Selts. (1999). Otsi Otti. Laste ellujäämiskursus piltidel.

Kodanikukaitse Selts. (1999). Otsi Otti. Õpperaamat juhendajale.

Köthe, R. (2003). Looduse mõistatused. Tallinn: Koolibri.

Laps eksinu olukorras. Infomaterjal õpetajale.

Lember, I. Kadunud laps.

Masing, V. (1986). Sa vaata vaid. Tallinn: Valgus.

Nielsen, H. (1980). Mürktaimed. Tallinn.

Parmasto, E. (1967). Esimene kevadlill on mürgine. Säde nr 29

Raadik, S. (2009). Õpime õues mängides. Tallinn: Ilo.

Raitviir, A. (1967). Ettevaatust, mürktaimed. Looduse kalender.

Relve, H. (1996). Söögimarjad ja mürgimarjad. Tallinn: Valgus.